

Handläggare
Johan Näsmark
08-508 87 556**Till**
Trafiknämnden
2021-04-22

Kajrenovering Söder Mälarstrand väster om Centralbron. Genomförandebeslut

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner förslag till genomförande av projekt Kajrenovering Söder Mälarstrand väster om Centralbron till en investeringsutgift om 13 mnkr för trafikkontoret.
2. Trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att teckna samarbetsavtal med Stockholms Hamn AB enligt kontorets tjänsteutlåtande och bifogat samarbetsavtal.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefAnne Kemmler
AvdelningschefJonas Loberg
Enhetschef

Sammanfattning

I samband med Slussen ombyggnation är det nödvändigt att förbättra erosionsskyddet på ett flertal befintliga anläggningar då vattenflödet och strömningshastigheten förväntas öka när den nya slussen enligt aktuell planering tas i bruk 2024. Bland de anläggningar som berörs är Söder Mälarstrands kaj, sträckan är från den södra järnvägsbrons västra brofäste och 72m västerut. De första 30m från brofästet förvaltas av trafikkontoret och resterande sträcka av Stockholms Hamn AB.

Kajen som byggdes 1940 är en plattformskaj av betong som grundlagts på träpålar och bakåtförankrats med dragstag av rälsprofiler. Träpålarna och träsponten i kajens bakkant återanvändes när den nya kajen byggdes 1940 och ålder på dessa är okänd men kan överstiga 100 år. Träsponten och dess bärande hammarband är i dag mycket dåliga och hålrum i fyllningen bakom kajen är synliga genom sponten. För kajens grundläggning på träpålar saknas uppgift hur långt pålarna drivits ned under sjöbotten. Fortsatt erosion av sjöbotten kan eventuellt leda till att pålarnas stabilitet försämras.

Kontoret föreslår för projektet ett genomförande av en reinvestering med nybyggnation av kajsträcka 0/00m-0/072m då Stockholms Hamn AB och trafikkontoret efter utredning är överens om att skicket på kajen är så dålig att det ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är att föredra.

Då mer än halva kajsträckan (42/72) förvaltas av Stockholms Hamn AB föreslås att de leder och utför projektet samt att trafikkontoret finansierar sin del av sträckan (30/72). I arbetet med förnyande av befintligt Hamnavtal, som relegerar förvaltningsinnehav mellan trafikkontoret och Stockholms Hamn AB, är det också planerat att Stockholms Hamn AB ska förvalta hela sträckan i framtiden. För att Stockholms Hamn AB ska kunna överta denna förvaltning utan att orimliga kostnader förs över på bolaget behöver kajen renoveras med gemensam finansiering. Då Stockholms Hamn AB ska leda projektet och styr över riskhantering med mera så är utgiften, enligt föreslaget samarbetsavtal, för trafikkontorets del begränsad till 12 mnkr plus interna kostnader. Övriga utgifter upp till totalkostnad för projektet belastas Stockholms Hamn AB. Projektets totala investeringsutgift bedöms av Stockholms Hamn AB idag till ca 25mnkr. Projektet planeras idag att projekteras 2021 och genomföras i perioden 2022-2023.

Kontoret föreslår att trafikinämnden godkänner förslag till genomförande av projekt Kajrenovering Söder Mälarstrand väster

om Centralbron till en investeringsutgift om 13 mnkr för trafikkontoret.

Bakgrund

I samband med Slussens ombyggnation är det nödvändigt att förbättra erosionsskyddet på ett flertal befintliga anläggningar då vattenflödet och strömningshastigheten förväntas öka när den nya slussen enligt aktuell planering tas i bruk 2024. Bland de anläggningar som berörs är Söder Mälarstrands kaj, sträckan är från den södra järnvägsbrons västra brofäste och 72m västerut. De första 30m från brofästet förvaltas av trafikkontoret och resterande sträcka av Stockholms Hamn AB, se Bild 1.

Bild 1: Kajens position

Stockholms Hamn AB är ett helägt dotterbolag till Stockholms Stadshus AB och ett hamnavtal är upprättat för reglering och styrning av drift, underhåll och exploatering av Stadens hamnar i Stockholm, Kapellskär och Nynäshamn. Kajsträckan 0m till 30m på Södermälarstrand väster om Centralbron som idag förvaltas av trafikkontoret är planerad för överlämning till Stockholms Hamn AB under 2021 i upprättandet av nytt hamnavtal.

Kajen som byggdes 1940 är en plattformskaj av betong som grundlagts på träpålar och förankrats bakåt. Träpålarna och träsponten i kajens bakkant återanvändes när den nya kajen byggdes 1940 och ålder på dessa är okänd men kan överstiga 100 år. Träsponten är i dag mycket dålig och hålrum i fyllningen bakom kajen är synliga genom sponten.

1987 planerades att reparera kajen genom att förse de yttre träpålarna med isskydd samt att förstärka träsponten i kajens bakkant med en armerad betonggjutning. Det som blivit utfört av de planerade åtgärderna i dessa 72m är enbart isskydden på träpålarna.

För kajens grundläggning på träpålar saknas uppgift hur långt pålarna drivits ned under sjöbotten. Fortsatt erosion av sjöbotten kan eventuellt leda till att pålarnas stabilitet försämras.

För att säkerställa erosionsskyddet under kajen och för att förebygga en utvidgning av hålrummen bakom träsponten bör åtgärd vara utförd senast 2024.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts internt på trafikkontoret samt i dialog med Stockholms Hamn AB och exploateringskontoret Projekt Slussen.

Åtgärdsförslag

För att säkerställa erosionsskyddet av kajen och Söder Mälarstrand har det diskuterats flera tekniska lösningar. Det mest samhällsekonomiska alternativet har bedömts vara att reinvestera i en total renovering (nybyggnad) av kajen.

En renovering av kajen planeras och lösningen är vald för att ge ett så bra tekniskt och ekonomiskt utförande som möjligt. Detta görs genom att riva ut den yttre betongdelen av befintlig kaj. Därefter byggs en spontkaj (som en vägg) med krönbalk av armerad betong, se Bild 2 nedan. Kajen bakåtförankras med dragstag som borras in och förankras i berg. Om spanten kan slås ned minst 4 m under sjöbotten behövs sannolikt inget erosionsskydd. Kajen byggs för en livslängd om 120 år med korrekt utförd underhåll under livslängden.

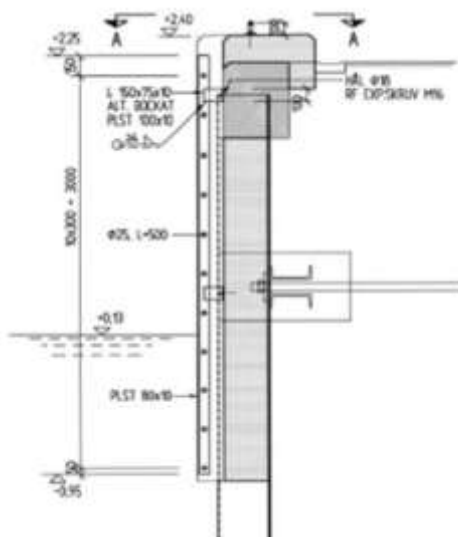

Bild 2: Den nya kajens konstruktion

Projektet kommer arbeta för att minimera trafikpåverkan under projektets gång. Dock finns många osäkerheter med det gamla konstruktionsutförandet och därmed kan inte den totala trafikpåverkan fastställas innan projektets genomförandefas påbörjats. Genom att bergförankra stagen bör arbetet kunna utföras

med minsta möjliga trafikpåverkan på Söder Mälarstrand. Gatuplan kommer återställas till nuvarande utformning efter projektets slutförande.

Analys och konsekvenser

I miljödomen för Slussenprojektet fastställdes att vissa konstruktioner på utsatta platser behöver skydd mot erosion på grund av den ökade avbördningen. Söder Mälarstrand och projektets 72 m direkt väster om Centralbron är en av dessa platser. Projektets mål är att så samhällsekonomiskt som möjligt tillse att denna kajsträcka har full kajfunktion samt fullgott erosionsskydd med en livslängd på 120 år.

Genomförande

Då mer än halva kajsträckan (42/72) förvaltas av Stockholms Hamn AB föreslås att de leder och utför projektet samt att trafikkontoret finansierar sin del av sträckan (30/72). I arbetet med förnyande av befintligt hamnavtal, som relegerar förvaltningsinnehav mellan trafikkontoret och Stockholms Hamn AB, är det också planerat att Stockholms Hamn AB ska förvalta hela sträckan i framtiden. För att Stockholms Hamn AB ska kunna överta denna förvaltning utan att orimliga kostnader förs över på bolaget behöver kajen renoveras med gemensam finansiering.

Entreprenadarbetena för renovering av kajen ska upphandlas genom en gemensam upphandling under Stockholms Hamn ABs ledning. Stockholms Hamn AB ska därefter svara för projektering och genomförande av arbetena i enlighet med överenskommen tidsplan

Tidplan

Projektet planeras idag att projekteras 2021 och genomföras i perioden 2022-2023.

Ekonomi

Då Stockholms Hamn AB ska leda projektet och styra över riskhantering med mera så är utgiften, enligt föreslaget samarbetsavtal i Bilaga 2, för trafiknämndens del begränsad till maximalt 12 mnkr samt ca 1 mnkr avseende interna utgifter. Kontorets investeringsutgift kommer således inte överstiga totalt 13 mnkr.

Övriga utgifter för projektet belastar Stockholms Hamn AB. Projektets totala investeringsutgift bedöms av Stockholms Hamn AB idag till ca 25 mnkr.

Trafikkontorets del i projektet har kunnat inrymmas inom nämndens långsiktiga investeringsplan.

Preliminärt beräknas projektet medföra ökade kapitalkostnader med sammanlagt cirka 0,5 mnkr från och med 2024. Kapitalkostnaderna som avser avskrivningar med en avskrivningstid om 30 år och intern ränta om 0,5 procent, minskar därefter successivt med gjorda avskrivningar.

Risk och osäkerhet

Då projektutgiften för trafikkontorets del är begränsad till 12 mnkr plus interna kostnader är finansiell risk minimerad för kontoret och det är bedömt att störst risk är försening i färdigställande bortom 2024. För att hantera denna risk har Stockholms Hamnar AB en tidplan för projektet med genomförande 2022-2023.

Kommunikation

Projektets kommunikation kommer att utföras av Stockholm Hamn ABs projektorganisation.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret föreslår att trafiknämnden beslutar om genomförande av projekt Kajreovering Söder Mälarstrand väster om Centralbron till en investeringsutgift om 13 mnkr för trafikkontoret. Samt att trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att teckna samarbetsavtal med Stockholms Hamn AB enligt kontorets tjänsteutlåtande och bifogat samarbetsavtal.

Slut

Bilagor

1. Tillståndsbedömning
2. Samarbetsavtal kajreovering